

■ Grundlagt 1896 af Th. Green
Udgivet af
Dagbladet Børsen A/S

■ Ansv. chefredaktør
og adm. direktør:
Leif Beck Fallesen

■ Redaktionschef:
Bent Sørensen

■ Annonce- og
bladsalgsdirektør:
Jes Richard Møller

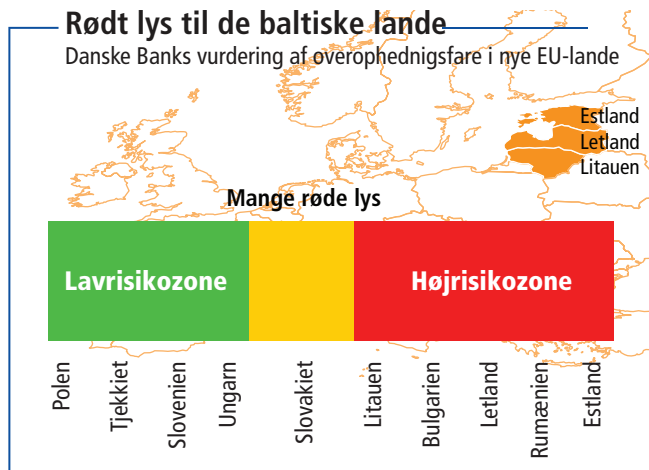
■ Tryk:
Dansk Avistryk a/s

Kollisionsfare for fartblinde økonomier

»Nye EU-lande på vej mod afgrunden« lyder den dystre forudsigtelse i Berlingske Tidende den 19. juli. Trods faresignaler fra en række økonomier i Øst- og Centraleuropa er der grund til at håbe, at det ikke går helt så galt som overskriften tyder på. Det er imidlertid klart, at der er i en række lande, er stærke tegn på, at der vil indtræffe en helt klassisk valutakrise af den type, Europa og Danmark har oplevet talløse gange i efterkrigstiden.

Opskriften på en valutakrise er ganske enkel, om end den kan have forskellige årsager. I tilfældet Letland eksempelvis er det et klassisk eksempel på, at et land binder sin valuta til et område, hvor inflationen er lav. Hvis der er tillid til kursregimet, »låner« i dette tilfælde Letland til en ekstraordinær lav rente, og dermed fristes virksomheder og borgere til at lånefinansiere forbrug og investeringer til en lav realrente. Resultatet er lav ledighed, store underskud på betalingsbalancen, øget inflation og en stadig udhuling af konkurrenceevnen. Typisk fører det så til en udhuling af bankernes lånekvalitet, og det udvider yderligere problemet.

Derfor er det heller ikke underligt, at der er diskussion om risikoen for en betalingsbalancekrise i lande som Letland, Bulgarien, Estland, Litauen, Rumænien og måske også Slovakiet i ordnet rækkefølge efter størrelsen af deres betalingsbalanceunderskud. Det er også i disse lande, at der er forhøjet inflationsfare. Betalingsbalanceunderskuddene kan delvis forklares ved en voldsom indstrømning af udenlandsk kapital,

som følger med at være et land med et stort uudnyttet vækstpotentiale og et lavt lønniveau. Slovakiet modtager i øjeblikket betydelige investeringer fra bilindustrien, og det er med til at puste de eksterne underskud op. Spørgsmålet er, om en valutakrise, som rammer enkelte eller alle af de mest udsatte lande, er en optakt til en generel økonomisk og finansiel krise i hele Øst- og Centraleuropa. Det er lige nu ikke det mest sandsynlige. For det første fordi, det især er de mindste økonomier, som har de største balanceproblemer. For det andet, fordi situationen er relativt sund i de større lande. Det gælder Polen og Tjekkiet, men også Rusland, så længe olieprisen er høj.

Derfor er det mest sandsynlige forløb, at en valutakrise, som udløses af udviklingen i regionen selv, forbliver regional. Et mere dystert forløb er også tænkeligt, hvor valutakrisen følger af en generel ændring i det globale finansielle klima. Da er det tænkeligt, at en valutakrise kan blive en mere generel krise. Men i den situation vil der også være tale om en ændret situation for hele verdensøkonomien.

Lars Christensen, Danske Banks specialist i de øst- og centraleuropæiske økonomier, lægger med rette stor vægt på forskellene mellem de enkelte lande, når han konkluderer, at der er en række kortsigtede risici i Øst- og Centraleuropa. Han er til gengæld usvækket i sin tro på, at Øst- og Centraleuropa vil fortsætte med at levere en vækst, som er større end i Vesteuropa.

For langt de fleste nye EU-lande i Øst- og Centraleuropa er optagelsen i EU og målet om at indføre euroen en helt central drivkraft i den økonomisk-politiske reformproces. Og ikke mindst høj vækst er med til at bane vejen for at gennemføre det, som ellers ville være smertefulde økonomiske reformer.

I den økonomiske udvikling, som Øst- og Centraleuropa har oplevet, og som kan aflæses i den danske eksportstatistik, er det desværre næsten uundgåeligt, at der vil opstå kriser. I de fleste tilfælde er kriserne gavnlige ved at sætte fornyet skub i reformerne.

Danmark har selv stået ved afgrundens rand tilbage i 1970'erne. Tænk på, hvad der er sket med dansk økonomi, siden vi besluttede at rykke bort fra den.

OPINION

DEBAT

Danmark er dårlig til innovation og tiltrækning af venturekapital inden for energi- og miljøteknologi

Energi og miljø kræver flere iværksættere

AF SØREN HOUMØLLER
ADM. DIREKTØR, 1ST MILE

Mange har den opfattelse, at Danmark er globalt førende inden for energi- og miljøteknologi. Og da Energistyrelsen, Dansk Energi, Forsknings- og Innovationsstyrelsen og Energinet.dk netop har indkaldt ansøgninger til energiforskning for det kommende år på godt 300 mio. kroner, er der vel grund til at bekræfte os selv i vores førerposition.

Men forskning er ikke nok. Evnen til at bringe de nye teknologier fra laboratoriet og frem til succesrige virksomheder er katastrofal dårlig i Danmark. Selv om vi generelt er dygtige til innovation, viser flere undersøgelser, bl.a. fra Vækstfonden, at Danmark halter bagud, når det handler om at im-

plementere nye energi- og miljøløsninger i markedet.

Faktisk er den danske energi- og miljøsektor så alvorligt bagud på innovation og evnen til at skabe forretning på den teknologiske udvikling, at vi formentlig taber kampen om at levere fremtidens teknologier. Energisektoren er stadig præget af en konservativ monopol-tankegang med kunder, der er bundet til forsyningselskaberne med kabler og rør. Det giver dårlige odds for nytænkning.

Få tør tage springet

Men manglen på iværksætterkultur er endnu værre. Der mangler i stærkt bekymrende grad de personer, der tør tage springet og skabe nye virksomheder på teknologierne. Derfor ender det

meste af vores forskning som rapporter på hylderne, for der mangler kompetence og lyst til at gå hele vejen. Det er nemmere at starte et nyt forskningsprojekt i stedet for.

Tilført for lidt kapital

Derfor sluttet ringen med det faktum, at der bliver tilført alt for lidt kapital fra ventureinvestorer til den danske energi- og miljøsektor. For eksempel investerede man alene i Silicon Valley i tredje kvartal 2006 for svarende til 2 mia. venturekroner i energi og miljø, mens beløbet for Danmark kan anslås til 50 mio. kr. eller blot 3-4% af Silicon Valley-niveauet. Andre tal viser, at de globale ventureinvesteringer i energiteknologi i 2006 var 8,6 mia. dollar. Den danske andel var ube-

tydelige 150 mio. kr. eller tre promille. Det er ikke meget at kalde sig foregangsland på.

Det er hamrende naivt at tro, at vi i Danmark kan fastholde den førerposition, som vi mener at have, når andre spænder så mange flere heste for forretningsskabelsen. Måske har vi viden og forskning på højt niveau, men det er lige meget, hvis ikke vi evner at bringe den i anvendelse.

Iværksætteriet

Hvad skal vi gøre? For det første skal vi have gang i iværksætteriet og for det andet skal vi have tilført kapital til de første, kritiske kommercielle tilløb. Selskabet 1st Mile arbejder for tiden på at ompakke en række teknologier til business-cases med interesse for investorer og på at rejse kapital til de tidlige investeringer i energi- og miljøteknologi. Der er nemlig sjældent noget galt med teknologierne, men i stedet med evnen til at skrue en forretning sammen på basis af dem.

Det gælder med andre ord om at skabe et deal-flow, som investorerne kan finde nye investeringer blandt. Det vil give den nødvendige grobund for at skabe en underskov af lovende, nye løsninger til fremtidens energi- og miljøudfordringer, som danske virksomheder kan sælge på et globalt plan.

DEBAT

Krise i jernet

AF KARSTEN MØLGAARD JENSEN
VICEDIREKTØR I DEN UAFHÆNGIGE A-KASSE

Det er lang tid siden, at den gamle frase om at der er krise i jernet, har været mere aktuel. Men Kim Them Serups indlæg »Faglige a-kasser er god økonomi for alle« i Børsen fredag den 20. juli afslører, at der må være alvorlig krise i Dansk Metal. Sjældent har man da set en værre gang ansvarsforlygtelse.

Ifølge Dansk Metal »må det være fortvivlende for virksomhederne at vide, at der findes ledige i de tværfaglige a-kasser, når de må afvise ordrer, fordi de ikke kan få arbejdskraft nok.« Tillad mig ganske kort at påpege at:

- ASE har halveret ledigheden blandt vores medlemmer, siden vi for alvor involverede os i jobformidlingen i 2007. I dag er ledigheden blandt vores medlemmer lavere end landsgennemsnittet.

- I den nuværende beskæftigelsessituation kan man med bind for øjnene og en hånd på ryggen finde ud af at formidle en faglært smed i arbejde.

- På trods af at Metal har de bedst tænkelige forudsætninger for at løse sin formidlingsopgave så let som ingenting; så har Metal et tårnhøjt prisniveau for a-kasse-medlemskabet. Hvem er det lige at det er »god økonomi for« - som det påstås - andre end for forfatteren til artiklen?

- Hvordan vil Metal bidrage til at få de uuddannede og arbejdskraftreserven med indvandrere, ældre og kompetence-svage i beskæftigelse?

Så kære Metal, løft hovedet fra strudsehullet og forhold jer til en nutidig virkelighed med uafhængige mennesker, der søger tryk på arbejdsmarkedet ved at være i en a-kasse, der ikke blander faglige interesser, politik og ensrettede holdninger sammen med de egentlige opgaver, man er sat i verden for at løse.